

Силабус навчальної дисципліни

Назва дисципліни: Страхування і страхові послуги
Освітньо-професійний ступінь: фаховий молодший бакалавр
Галузь знань: D Бізнес, адміністрування та право (07 Управління та адміністрування)
Спеціальність: D7 Торгівля (076 Підприємництво та торгівля)
Освітньо-професійні програми: Підприємництво та торгівля, Підприємництво та митно-логістична діяльність
Циклова комісія фахових дисциплін
Дні занять: згідно розкладу
Консультації: за графіком консультацій
Мова викладання: українська

ПІБ педагогічного працівника: Гладинець Наталія Юріївна
Науковий ступінь: кандидат економічних наук
Вчене звання: доцент
Посада: викладач циклової комісії фахових дисциплін
e-mail: gladnata1979@gmail.com

Опис навчальної дисципліни

Анотація дисципліни	<p>Дисципліна «Страхування і страхові послуги» є складовою підготовки фахових молодших бакалаврів, забезпечуючи студентів фундаментальними знаннями про систему страхування, його правові основи, види страхових послуг та особливості діяльності страхових компаній. У рамках курсу розглядаються ключові аспекти організації страхового ринку, принципи управління страховими ризиками, механізми формування страхових резервів та фінансової стійкості страхових компаній. Особлива увага приділяється методам оцінки ризиків, порядку укладання страхових договорів, страхових виплат та регулювання страхової діяльності в Україні.</p> <p>Вивчення дисципліни дозволяє: розуміти сутність і значення страхування в економічній системі; аналізувати страхові ризики та використовувати сучасні підходи до управління ними; розрізняти види страхування (особисте, майнове, відповідальності тощо) та особливості їх функціонування; орієнтуватися у законодавчому забезпеченні страхової діяльності; оцінювати фінансову стійкість страховиків і ефективність страхових продуктів.</p>
Мета вивчення навчальної дисципліни	Формування знань з організації страхової діяльності та умінь їх практичного застосування у сфері фінансів, банківської справи та страхування.
Тривалість курсу	90 годин (3 кредити ECTS)
Види навчальної діяльності	Лекції – 14 год. Практичні заняття – 16 год. Самостійна робота – 60 год.
Види контролю	<p>Поточний контроль: включає перевірку відвідуваності, активності на заняттях, виконання самостійних робіт, тестування та усні опитування.</p> <p>Модульний контроль: передбачає контрольні роботи, оцінювання виконання практичних завдань та підготовку рефератів.</p> <p>Підсумковий контроль: проводиться відповідно до навчального плану у формі диференційованого заліку</p>

Базові знання	Для успішного опанування дисципліни студентам необхідні базові знання з дисциплін «Основи правознавства», «Вища і прикладна математика»
----------------------	---

Структура курсу

Назва теми	к-ть годин		
	лекції	практичні/ семінарські	самостійна робота
Тема 1. Сутність, принципи і класифікація страхування	1	-	4
Тема 2. Державне регулювання страхової діяльності	1	-	4
Тема 3. Страхові ризики та їх оцінювання	1	1	4
Тема 4. Страховий ринок	1	1	4
Тема 5. Страхові послуги та особливості їх реалізації	1	1	4
Тема 6. Порядок укладання та ведення страхової угоди	1	1	4
Тема 7. Страхування життя	1	2	4
Тема 8. Медичне страхування та страхування від нещасних випадків	1	1	4
Тема 9. Сільськогосподарське страхування	1	1	4
Тема 10. Автотранспортне страхування	1	1	4
Тема 11. Страхування майна і відповідальності громадян	1	1	4
Тема 12. Перестрахування і співстрахування	1	2	4
Тема 13. Доходи, витрати та прибуток страховика	1	2	6
Тема 14. Фінансова надійність страхової компанії	1	2	6
Усього годин	14	16	60

Інформаційні джерела

Базова література

1. Про страхування : Закон України від 7 бер. 1996 р. № 85/96-ВР. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/85/96-%D0%B2%D1%80>
2. Про фінансові послуги та державне регулювання ринків фінансових послуг: Закон України від 12.07.2001 р. № 2664-III. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2664-14>
3. Цивільний кодекс України від 16 січня 2003 р. № 435-IV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/en/435-15>
4. Методика формування резервів із страхування життя : затверджена розпорядженням Державної комісії з регулювання ринків фінансових послуг України від 27.01.2004 р. № 24. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0198-04?lang=ru>
5. Методика формування страхових резервів за видами страхування, іншими, ніж страхування життя затверджена розпорядженням Державної комісії з регулювання ринків фінансових послуг України від 17.12. 2004 р. № 3104. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0019-05>
6. Про акціонерні товариства : Закон України від 17.09.2008 р. № 514-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/514-17>
7. Вимоги до організації і функціонування системи управління ризиками у страховика : затверджені розпорядженням Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сфері ринків фінансових послуг від 4.02.2014 р. № 295. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/ru/z0344-14>
8. Про ліцензування видів господарської діяльності : Закон України від 2.03.2015 р. № 222-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/222-19>
9. Додаткові вимоги до договорів страхування життя : затверджені розпорядженням Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сфері ринків фінансових послуг від 1.06.2017 р. № 2172. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0963-17>

10. Вимоги до методики розрахунку викупної суми за договором страхування життя : затверджені розпорядженням Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сфері ринків фінансових послуг від 14.11.2017 р. № 4258. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0101-18>
11. Положення про обов'язкові критерії і нормативи достатності капіталу та платоспроможності, ліквідності, прибутковості, якості активів та ризиковості операцій страховика : затверджене розпорядженням Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сфері ринків фінансових послуг від 7.06.2018 р. № 850. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/en/z0782-18>
12. Положення про перестраховання у страховика (перестраховика) нерезидента: затверджено Постановою Правління Національного банку України від 20.10.2021 р. №107. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0107500-21#Text>

Допоміжна література

1. Журавка О. С., Бухтіарова А. Г., Пахненко О. М. Страхування : навч. посіб. Суми : Сумський державний університет, 2020. 350 с.
2. Копич І. М., Сороківський В. М., Черкасова С. В., Сороківська М. В. Актуарні розрахунки: підручник. Львів : Новий Світ, 2020. 214 с.
3. 8. Плиса В.Й. Страхування: Підручник, 2-ге вид, виправлене й доповнене. Київ: Каравела, 2019. 512 с.
4. 9. Попова Л.В., Марич М.Г., Федішин М.П. Міжнародне страхування: навч. посіб. Чернівці: ЧНУ ім. Ю. Федьковича, 2019. 184 с.
5. Терещенко Т.Є., Заволока Л.О., Пономарьова О.Б. Страхування (у схемах, таблицях, коментарях) : навч. посіб. Дніпро : Університет митної справи та фінансів, 2020. 221 с.

Інформаційні ресурси

1. Законодавство України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/main/index>
2. Міністерство фінансів України. URL: <http://www.minfin.gov.ua>
3. Офіційний сайт Міністерства економіки України. URL: <https://www.me.gov.ua/?lang=uk-UA>
4. Офіційний сайт Верховної Ради України. URL: www.rada.gov.ua
5. Національний банк України. URL: www.bank.gov.ua
6. Офіційний сайт Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку. URL: <https://www.nssmc.gov.ua/>
7. Офіційний сайт Державного комітету статистики України. URL: www.ukrstat.gov.ua
8. Сайт страхового ринку України. URL: www.insurancetop.com
9. Ліга страхових організацій України. URL: <http://uainsur.com/>
10. Моторне (транспортне) страхове бюро України. URL: <http://www.mtsbu.kiev.ua>
11. Офіційний сайт Європейської організації страхування та пенсійного забезпечення EIOPA URL: [HTTPS://EIOPA.EUROPA.EU](https://EIOPA.EUROPA.EU)
12. Департамент нагляду за ринком небанківських фінансових послуг НБУ: вебсайт. URL: <https://bank.gov.ua/ua/about/structure/department/department-ofinsurancemarket-supervision>
13. Бібліотека імені В.Вернадського. URL: <http://www.nbu.gov.ua>
14. Форіншурер – Інтернет-журнал про страхування. URL: <https://forinsurer.com>
15. Рейтинги страховиків і брокерів України та світу. URL: www.insurancetop.com
16. Страхування України – Інтернет-проект. URL: <https://www.ukrstrahovanie.com.ua>
17. Офіційний сайт Державного комітету статистики України. URL: www.ukrstat.gov.ua

Програмне забезпечення навчальної дисципліни

Пакет програмних продуктів Microsoft Office 365.

Політика вивчення дисципліни

- Середовище в аудиторії є дружнім, творчим, відкритим до конструктивної критики.
- Самостійна робота включає в себе теоретичне вивчення питань та відпрацювання практичних навичок передбачених програмним матеріалом, що стосуються тем лекційних занять, які не ввійшли в теоретичний курс, або ж були розглянуті коротко, їх поглиблена проробка за рекомендованою літературою, а також виконання завдань з метою закріплення теоретичного матеріалу.
- Усі завдання, передбачені програмою, мають бути виконані у встановлений термін.
- Під час роботи над завданнями не допустимо порушення академічної доброчесності: при використанні Інтернет ресурсів та інших джерел інформації студент повинен вказати джерело, використане під час виконання завдання.
- Списування під час контрольних робіт заборонено (в т.ч. із використанням мобільних пристроїв).

Система оцінювання

Поточний контроль (відвідування занять, активність, реферати, самостійні роботи);

Модульний контроль;

Підсумковий контроль: диф. залік.